

SLOVENSKI NAROD.

Isbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in prasnike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gl., za četrt leta 8 gl. 30 kr., za jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi praznika Sv. Rešnjega Telesa izide prihodnji list v petek, dné 17. junija 1892.

O našem političnem položaji.

III.

„Stvarni popravek“ prof. Šukljeja. — „Polno sporazumljenje z vso skupino slovenskih poslancev.“

Izjava dra. Laginje je prof. Šukljeja silno spekla. — Zakaj, razvideti bode morda iz nadaljnega pripovedovanja.

Po preteku celih treh dni, po končani razpravi o pogodbah, dne 19. januarija, došli so na vrsto, kakor pri vsaki razpravi, stvarni popravki, pri katerih ima vsak poslanec pravico, da trditve in stvari, če jih je kateri izmej govornikov navel, popravi in sicer stvarno. Prvi mej poslanci, upisanimi za stvarni popravek, bil je prof. Šuklje, znak, da se je takoj po govoru dra. Laginje za to upisal. Za svoj takomenovani stvarni popravek navel je besede, s katerimi je bil začel koncem svojega govora svojo politično izjavo, da je namreč srečen, da mora to izjavo dati v popolnem sporazumljenju z vso skupino slovenskih poslancev. Za čem je težila izjava, vidi se iz daljnega izreka, da namreč nikakršni politični razlogi ne uplivajo na njih glasove. Navajal je besede, s katerimi je končal izjavo svojo: „Mi se ne protivimo niti političnim zvezam“ itd. (do konca.) To da so bile njegove besede, in te besede so izzvale poslanca za Poreške kmetske občine, da takodogovori (Čita besede dra. Laginje, s katerimi je popravil njegovo trditev in poudarjal, da Šuklje ni bil pooblaščen od vseh slovenskih poslancev storiti takšno izjavo). Prof. Šuklje je nadaljeval: on se neče ozirati na to, da te izjave ni storil kateri slovenskih poslancev ali vsaj član onega parlamentarnega združenja, h kateremu pripadajo. On samo stvarno trdi, da so vsi slovenski poslanci jednoglasno — naglašajo to — ukrenili to-le: „Slovenski poslanci izjavljajo stem, da odobravajo in se drže političnih nazorov, katere je g. posl. Šuklje na konci svojega govora dne 12. janu-“

rija t. l. razvil in katere izjave vsebinajim je bila večinoma znana.“ In potem nadaljuje: „Spoštovani gospod poslanec za kmetske občine Poreške šel je, žali Bog, še dalje. Izjava, katero sem storil, ni bila na nobeno stran razžaljiva, bila je daleč od vsakega izziva in ni imela nikake druge svrhe, kakor da v najskromnejši obliki izrazi nazor, katerega so si slovenski poslanci osvojili o politični strani pogodb. Zoper to pa se je rečeni gospod poslanec tako patetično obrnil: (Čita besede dra. Laginje o razvitju zastave Slovenije pri bodočih volitvah ter nadaljuje): Smisel teh besed je jase in umljiv; z jedne strani je to poziv na naš narod in na naše volilce, z druge strani očitna grožnja nam, slovenskim poslancem, katera nas toliko neugodnejše zadeva, ker prav Hrvatje Istremorejo in morajo biti osvedočeni, da boljših prijateljev in zvestejših zaveznikov od nas vsej z bornicini majo. Odgovarjam na to stvarno samo nekaj: Mi slovenski poslanci poznamo svoje dolžnosti, vemo, kaj smo dolžni korigisti svojega naroda in monarhije, katera jedina nam jamči naš obstanek; in prav zaradi tega se ne plašimo nikakršnega terorizma, prav zaradi tega se ne bojimo niti volilske borbe in stopili bodemo vanjo z mirno vestjo in čistimi rokami, uverjeni, da bode naš narod toliko razsoden, da bode vedel, kje so njegovi pravi in razumni prijatelji.“ —

Cele tri dni ni znal gosp. Šuklje proti izjavi dra. Laginje nič boljšega izmisliti si, sestaviti ter izreči, ni mogel navesti nič boljšega za „stvarni popravek“ proti dru. Laginji. Jeli pa s svojim „popravkom“ res kaj popravil? Nili ž njim razkril vse golosti svojega postopanja?

Ne oziraje se na to, da je prof. Šuklje svoječasno rekel, da ni za pogodbe iz malenkostnih materijalnih razlogov, nego iz višjih političnih; ne oziraje se na to, da trdi tukaj protivno onemu, češ, nikakršni politični razlogi ne uplivajo na njega in njegovih tovarišev glasove, ne glede za sedaj na to, kateri so pravi razlogi prof. Šukljeja, za kate-

rimi so krenili razni tovariši njegovi, da se je tako izjavil in pozneje glasoval: mi naglašamo tukaj samo dvoje, da je namreč dr. Laginja trdil, da prof. Šukljeja niso pooblastili vsi slovenski poslanci v njegovo izjavo, odnosno, da ni storjena v popolnem sporazumljenju z vso skupino slovenskih poslancev, in da tega niso mogli vsi storiti, niti na račun miru, ker se v izvestnih mirih hira in umira, ker ne morejo odobriti sistema, po katerem se vlada, niti političnih zvez, katere je sklenila monarhija — a da Slovenci niso za to, pokazali bodo, on je preverjen, pri bodočih volitvah.

Prof. Šuklje ni popravil niti jedne, niti druge teh trditvev. Glede prve vidi se to iz samega njegovega „popravka“, a najjasneje iz „jednoglasnega“ poznejšnjega ukrepa slovenskih poslancev, katerega je prof. Šuklje prečital v „svojem popravljani“. On s tem ni popravil trditve dra. Laginje, ampak popravil svojo trditev. On svoje politične izjave dne 12. januarija ni storil v „popolnem soglasju z vso skupino slovenskih poslancev“ ker se ž njimi, kakor se vidi iz omenjenega ukrepa, o tem niti zmenil ni, torej se tudi ni mogel sporazumeti. „Slovenski poslanci“ so pozneje izjavili, da odobravajo in delijo politične, po njem izrečene nazore. S tem je najbolje označena golost postopanja prof. Šukljeja. On je dne 12. januarija trdil, da je toli srečen, da se more izjaviti v popolnem sporazumljenju z vso skupino slovenskih poslancev, a osem dni pozneje, dne 19. januarija, pravi brez ovinkov sam, da se o tem s to skupino niti menil ni, kamoli sporazumel. Tako postopa torej prof. Šuklje s svojimi tovariši!

O tem „sporazumljenju“ pred govorom 12. januarija ni torej treba izgubiti niti besedice več, ker ga ni bilo, ker ga je dne 19. januarija sam Šuklje zanikal, ker je samega sebe popravil, potrdil pa je to, kar mu je bil dr. Laginja popravil, da namreč Šuklje ni govoril v sporazumljenju z vso skupino slovenskih poslancev. Hočemo torej videti, koliko velja poznejšnji jednoglasni ukrep, s katerim izjavljajo „slovenski poslanci“, da delijo in odobravajo politične nazore, katere je prof. Šuklje razvil koncem svojega govora dne 12. januarija!

(Dalje prih.)

LISTEK.

En dan v razstavi Dunajski.

(Konec.)

Zanimiv oddelek je vsekakor razstava nemške vojaške godbe. Tu vidimo godbo od prvih začetkov do današnjega razvitka. Še danes ima nemški konjeniški gardni polk godbo in v njeni sredini moža, ki nosi na konji s seboj „pavke“. A tudi še ostank turške godbe nabaja se pri gardni pehoti, kjer ima vsaka godba svojega cimbelista z dvema konjskima repoma.

Sosedni oddelek je namenjen poučnim razstavinam. Veliko imajo tu razstavljenega Dunajski društva, a malo druga. Vender nahajamo mej inimi društvi i „Glasbeno Matico“ in „Cecilijsko društvo“. „Glasbena Matica“ razstavila je pet zvezkov „Lavorike“, Foersterjevo klavirsko šolo, zbirko narodnih pesmij, učni načrt in tabele o statistiki njene glasbene šole. „Cecilijsko društvo“ pa ima razstavljen jeden zvezek Foersterjev, jeden Hladnikov, cerkvene glasbenike, Cecilijo in načrt pouku v orgljarski šoli.

To so proizvodi, s katerimi se je slovenski narod udeležil mejnarodne razstave. Da se je znalo, kakšna bode postala razstava, gotovo bi bili mogli Slovenci raznovrstnega gradiva razstaviti za celo sobo in to vsaj toliko zanimivega, nego je marsikaj v laškem ali pa nemškem oddelku.

No, večer se je delal in trebalo je hiteti. Ostal nam je le še jeden, a velikanski oddelek: razstavljeni moderni glasbeni instrumenti vseh najodličnejših firem.

Veliko je tu razstavljenega: vsakovrstnih glasovirov, orgelj, harmonijev — a nemožno je vse popisati.

Utrujeni na duhu in telesu podali smo se k „buffetu“ v glavni prostor rotunde. Ker je bilo vreme slabo, stemnilo se je zgodaj in v kratkem zažarela je vsa globina v dnevnem svitu električnih svetilk.

Tudi zastori petih gledaliških prizorov dvignili so se: tu so predstavljale skupine rusko in avstrijsko dvorno gledališče, gledališči v Parizu in Totisu. Rusko predstavilo je „Ivana Groznega s knezi“, laško „benečansko palačo“, avstrijsko „okolico Dachsteinsko“, francosko „Rivo“, a toliško „grajsko sobano“. Rusko bilo je domače, avstrijsko lepo,

laško navadno, francosko prijazno, a toliško fantastično.

Ker se je nagibalo večeru, zapustili smo rotundo in šli v „Alt-Wien“. Zdelo se mi je, da sem na glavnem trgu v Loki: takšen bil je Dunaj v preteklem stoletju.

Ogledali smo si jedno „hanswurstijado“; prav otroče-veselo je bilo; v navzočih Dunajčanih pa je vzbujalo skrajno veselost.

Dež je lil, ko smo stopili iz „Hanswurst“-gledišča, in hitro smo jo krenili proti razstavinemu gledišču. Vse polno ljudij je čakalo že na razprodajo kart. Vsi sedeži bili so že zjutraj razprodani. Da nismo imeli kupljenih ustopnic, gotovo bi ne bili prišli v gledišče. Več nego polovica množice se je morala oddaljiti. Gledišče, ki je v notranjem delu z vsem modernim komfortom oskrbljeno, obstoji le iz dveh nadstropij, iz parketa in iz balkona. V prosceniji so štiri lože za najvišjo obitelj in glediško ravnateljstvo. V ozadji jedna za razstavnino ravnateljstvo, v ostalem pa so sami sedeži in mesta za stajalce.

Hitro so se napolnili vsi prostori. Ob početku, oziroma v uvodni pieci „Prodane neveste“ sedli so še zadnji prišleci — na Dunuji neznan mir je

Državni zbor.

Na Dunaji 14. junija.

Mladočeški poslanci pokazali so danes znova, kako vzvišeno sodijo o poslanski imuniteti, ne gledé na to, je li dotičnik prijatelj njih političnih nazorov ali ne, pokazali, da so res svobodomiselná stranka. Zbornica odklonila je tudi zahtevanje, da je smeti sodno postopati zoper poslance Pernerstorfer, Morré in Biankini. — Začetkom seje odgovoril je poljedelski minister na interpelacijo zaradi nesreče v Příbramu, potem pa se je bavila zbornica s predlogo o uredbi stavbenih obrtov ter ukrenila, da je začeti o tej predlogi specialno debato.

Poljedeljski minister grof Falkenhayn, odgovarjaje na interpelacije zaradi Příbramske nesreče, pravi, da se je ogenj začel 31. maja o 2. uri popoldne. V rudniku je bilo tedaj 835 delavcev. Od teh je bilo moči rešiti 522 mož, nekateri rešili so se že prej, preminolo pa je 319 rudarjev. Vsi uradniki, zdravniki in delavci storili so kar koli mogoče, da rešijo tovariše in nekateri teh hrabrih rešiteljev, imenoma Anton Pišek, Anton Zlatický, Josip Vombuška, Adolf Štefel in Franc Slama so pri rešitvi ponesrečili. Minister izjavi, da je neosnovana govornica, da so uradniki branili delavcem oditi iz rudnika, gledé postanka ognja pa ne vé povedati ničesar.

Poslanci Pacak, Sokol, Garnhaft, Brzorad in Marchet stavijo razne nujne predloge in interpelacije.

Prva točka dnevnega reda je imunitetnega odseka poročilo o prošnji dež. sodišča Dunajskega, da je smeti sodno postopati proti poslancu Pernerstorferju, ker je na nekem volilskem shodu govoril o „najbolj korumpiranem parlamentu“ in o tega korumpiranega parlamenta „vredni vladi“ ter končal z vzklikom: „Proč s to slabo vlado“. Poročevalec dr. Heinemann nasvetuje imenom odseka, da se prošnja dež. sodišča Dunajskega odkloni.

Posl. dr. Kramář pravi, da bode glasoval proti temu, da se Pernerstorfer izroči sodišču, ne strinja se pa z motivacijo odsekovega nasveta. Kar je Pernerstorfer rekel, ni nič hudega. To, kar je rekel on, rekli so Čehi že dostikrat. Čuditi se temu ni, tem manj, ker je poslanec kot socijalist videl, kako se ravna z delavci. Govornik razpravlja potem obširno o praksi vladnih organov nasproti delavskim shodom in pravi, da sedanji parlament ni pristni izraz narodne volje. Vlada je vse, poslanci niso nič! Parlamentarno življenje je razprava o ponudbah večine in zajedno minuendo licitacija. Sramotno je, da morajo poslanci uprav prosjačiti, da pride na vrsto Spinčičeva reč. (Posl. dr. Fuss: Madjari ne smejo čakati niti jeden dan!) Govornik apeluje na levico ki je ustvarila imuniteto, naj jo varuje tudi v Spinčičevem slučaju. Spinčič je bil kaznovan administrativnim potem, ker je tudi zunaj zbornice zastopal svoje politično prepričanje. Govornik nasvetuje, naj se razprava o Spinčičevi reči postavi na dnevni red prihodnje seje. Tu se ne gre za posamen slučaj, tu se gre za svobodo parlamenta. (Živo odobravanje)

Posl. Hauck se izreče za predlog imunitet-

zavladal. Vse je strmelo, vse je bilo presenečeno. Igra imela je popoln uspeh. Ploskanju ni bilo ni konca ni kraja. Ob zadnjem nastopu klicalo je občinstvo burno in opetovano ravnatelj Šuberta z vsem obojem in mu podelilo krasne vence v slovo. Ko se je zahvalil ravnatelj Dunajčanom in kritiki na blagonaklonjenosti ter izjavil, da se z njim zahvaljuje ves češki narod ter da bodi glasba prva vez mej nasprotnimi narodnostmi, klicalo je nemško občinstvo uprav frenetično svoj „bravo!“ in sijajno pokazalo, da Dunajčan sam nima nikakega odija proti Slovanom — dokler ga ne naščujejo glasila židovske klike.

„Krasno se je igralo, bolje se ne igra ni v dvornem gledališču,“ — bila je obča sodba vseh gostov pri „Stahleinerji“, kjer smo se okrepčali po končani predstavi.

Kazalec na uri nagibal se je polnoči. Vstali smo ter se odpeljali domov: mnogo denarja stal je „jeden dan v razstavi“, a užitek je toli izreden, da stroški nikakor ne pokvarijo dobrega utisa, kateri je napravila razstava na obiskovalca. Nekako zmešano je isti dan v glavi, to je res, a kadar človek prihodnje dni razmišlja polagoma vse utise, ki jih je prejel in jih uvršča družega za družim, tedaj stoprav razbistri se mu, koliko je videl in umel. Veröz.

nega odseka in govori o nezakonitostih, ki so se o svojem času zgodile zoper Schönererja.

Posl. dr. Pacák govori ostro proti temu, da se Pernerstorfer izroči sodišču. Nezmislno je govoriti v političnih stvareh o teoriji poboljšanja. Bivši pravosodni minister dr. Herbst poslal je bil mene (govornika) na dobo pet let v takšen poboljševalni zavod, kakor je videti, se nisem poboljšal kar nič. Vlada naj se poboljša, potem se ne bo nikdor posluževal takšnih izrazov kakor Pernerstorfer. Govornik omenja razprav v tiskovnem odseku. — Vladni zastopnik govoril je tam tako, da se je mogel vsak prepričati, da parlamentarizem v Avstriji ni vreden nič. Resničnosti Pernerstorferjevih besed ni treba šele dokazovati. Vsi vemo, kakšne so v državnem zboru razmere. Videli smo to pri razpravi v Lloyd, zdaj vidimo to pri razpravi o valuti. Nad bišo bi se dalo zapisati: „Veliko trgovišče“. Skrajni čas je, da pride Spinčičeva stvar v razpravo. (Živo odobravanje.)

Po kratkih govorih posl. Kaiserja in poročevalca Heinemanna odkloni se prošnja deželnega sodišča Dunajskega radi sodnega postopanja zoper posl. Pernerstorferja.

Zbornica nadaljuje potem razpravo o predlogu radi uredbe stavbenih obrti.

Posl. Siegmund pravi, če se bode gradbena umetnost potisnila mej proste obrte in izročila neukim obrtnikom, potem naj se zapro tehnike.

Poročevalec Exner govori proti federalistiškim tendencijam, katere so zagovarjali posamni poslanci in priporoča predlog.

Zbornica vsprejme nasvet, da je začeti o predlogi specialno razpravo.

Imunitetnega odseka poročilo, da ni dovoliti sodnega postopanja zoper posl. Biankinija in Morreja se odobri.

Posl. dr. Kramář nasvetuje, naj se razprava o Pacákovem predlogu glede imunitetne reči Spinčičeve postavi na dnevni red prihodnje seje.

Po nekaterih interpelacijah sklene predsednik sejo.

Prihodnja seja je v petek.

V Ljubljani, 15. junija.

Nemški liberalci so zopet jedenkrat močno vznemirjeni in sicer zategadelj, ker vlada baje nas Slovence s koncesijami kar obsipa. Očita se vladi, da je ukazala okrajnemu glavarstvu Beljaškemu in mestnima magistratoma Celovškemu in Celjskemu, da morajo slovenske uloge reševati s slovenskim jezikom; da je v zmislu trinajstletnih prošelj premenila navidezno utrakvistično šolo v Št. Jakobu v Rožu v šolo s slovenskim učnim jezikom; da je sistemizovala na učiteljski v Celovci učiteljsko mesto, za katero treba izpita iz slovenščine in da je imeovala ministerskim svetnikom v pravosodnem ministerstvu g. Filipa Abrama in ne zaupnega moža višjesodnega predsednika Graškega. To so „koncesije“ katere je dovolila vlada Slovincem, in se s tem znova zamerila nemškimi liberalcem. Ni še dolgo tega, ko je levica plamtela naudušenosti za to isto vlado. Tedaj se je šlo za Teplice, sedaj pa, ko je vlada tudi nasproti Slovincem v nekaterih posamnih slučajih pokazala, da pozna veljavne zakone, ko je prav v zmislu teh zakonov, ustvarjenih od prednikov današnjih psevdoliberalcev, razsodila tako, kakor je jedino razsoditi mogla, sedaj, ko se je vlada konečno vendarle prepričala, da se na postarnega viteza Waserja nasvete ni zanašati ter zategadelj pozvala v pravosodno ministerstvo gosp. dvornega svetnika Abrama, sedaj so nemški liberalci silno vznemirjeni in grozé se, da bodo stopili v opozicijo, če vlada ne najde kakšnih nemško-liberalne bolesi utešujočih kapljic. Najbolj skeli levičarje imenovanje personalnega referenta v pravosodnem ministerstvu. Mi smo o tej reči že povedali svoje mnenje in označili svoje stališče. Da se nemškim uradnikom ne bode zgodila nikaka krivica, zato bode že skrbel pravosodni minister.

Zaradi teh „koncesij“ mislita nemška levica in nemška nacionalna frakcija storiti pri vladi nekakšne korake, da bi pa uspeh svoje akcije kolikor toliko zagotovili, preté z opozicijo. Kako smešno! Grof Taaffe vé kaj dobro, kam pes taco moli in zato povabil je levičarje na „amikalen“ pogovor. Nemci delajo zato toliko hrupa, da bi izsilili kakšno koncesijo, ker vedo, da mora grof Taaffe, podpiran od treh različnih strank, zdaj tu, zdaj tam storiti kaj za svoje prijatelje. Govori se, da bodo na shodu, ki je sklican za danes, zahtevali kot kom-

penzacijo posilno delitev sodnih okrajev na Češkem. Dvomimo, če bode hotel grof Taaffe tako drago plačati i nadaljno podporo nemških liberalcev, gotovo pa je, da levičarji ne pojdejo v opozicijo, tudi če jim Taaffe ničesar ne bode dovolil, ker jim je dobro znano, da je „des Lebens ungemischte Freude“ le redka stvar in ker dobro vedo, da bodo pri kakšni drugi priliki lahko kaj izposlovali bodisi za svoje volilce ali pa — za-se.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 15. junija.

Nova valuta in sodni okraj na Češkem.

Iz posamnih izjav raznih nemških listov smemo ukrepati, da se namerava nemška levica v tej stvari ravnati po znani „revolver-metodi“. Fruktifikovati hoče valutarne predloge, da si izposluje kaj, ne samo zoper nas Slovence, nego tudi zoper Čehe. Izsiliti hoče, da se zazdele po Pleuerjevem receptu sodni okraj na Češkem, čeprav je pravosodni minister sam povse jasno povedal, da se mu liberalno tolmačenje zakona nikakor ne zdi upravičeno. Levica kalkulira, da valutarne predlog ni moči rešiti brez njenih glasov, če bi pa vlada ne hotela udati se njenim tirjatvam, začela bi po napovedbi „N. fr. Pr.“ opozicijo, katera bi ne ostala omejena na valuto. — Vederemo!

Hrvatski sabor.

Kakor se čuje iz vladnih krogov, sklican bode novo voljeni hrvatski sabor na dan 12. avgusta. Vsled „srečnega“ izida zadnjih volitev počenjala bode madjarska stranka, kar bode hotela. O tem, kdaj pride z več strani napovedana obravnava o državnopravnem razmerju mej Reko, Hrvatsko in Madjarsko na vrsto, se še nič ne ve. Menda se vlada nič kaj z veseljem ne loti te reči, ker bi rešitev v madjarskem zmislu bilo vendar preočitno kršenje zakonov.

Razpust mestnega zbora v Zagrebu.

Danes došli „Obzor“ javlja, da je izvedel iz povsem zanesljivega vira: v ponedeljek po povratku bana je bilo konečno odločeno razpustiti mestni zbor Zagrebški. Dotična naredba razglasila se bo te dni.

Vnanje države.

Italijanskega kralja potovanja.

V kratkem namerava italijanski kralj posetiti svojega zaveznika, nemškega cesarja, v Potsdamu in tam delajo že velike priprave za dostojni vsprejem klasičnega gosta. Posebno veseli pa tudi v Berlinu ne bodo kralja Umberta, kajti namen njegovemu potovanju je, pripraviti tla za italijansko posojilo, brez katerega ni mogoče izhajati. Italija ne more plačevati iz svojega ogromnih žrtev za vojsko, pomagati mora torej tisti, ki ima največji interes, da se ohrani močna Italija, — Nemčija. — Iz Potsdama pojde kralj Umberto v London. Italija se ravna po vzgledu Anglije, da ne izgubi svojega upliva v Sredozemskem morju in zato se pojde Umberto informovat, kaka utegne postati angleška politika po zvršenih volitvah, zakaj če zmaga nasprotnik trojni zvezi, Gladstone, potem ne bode Italiji več kazalo vezati se na Nemčijo.

Volitve v Belgiji.

Včeraj vršile so se v Belgiji volitve za ustanovni parlament. Vznemirjenost mej volilci je zaradi tega v vsej deželi jako velika, uzrok nasprotstvom pa niso morda posamezne točke revizijske predloge, ampak staro, a prav zato do skrajnosti napeto nasprotstvo mej liberalci in klerikalci. Najhujša je bila borba v Bruselju, zakaj tu je bilo odločiti, dobodo li klerikalci dvetretjinsko večino, katera bi jim omogočila izvršiti revizijo ustave povse neodvisno in v svojem zmislu, ali ne. Sodeč po raznih okoliščinah bi skoro rekli, da bodo zmagali liberalci, ker so se popolnoma in definitivno združili z napredno frakcijo.

Dopisi.

Iz Šoštanjja dne 10. junija. [Izv. dopis.] (Raznotero.) Da so po naših mestih in trgih narodne razmere še prav žalostne, krivi so v prvi vrsti naši občinski uradi, ki se nahajajo po celem slovenskem Štajerskem večinoma v nemškutarških rokah in kateri delajo pri vsaki priliki zapreke našemu slovenskemu jeziku, krivi smo pa v drugi vrsti tudi sami, ker voljno trpimo vse storjene nam krivice in ker podpiramo naše najhujše nasprotnike, namesto da bi se držali poštenega gesla: „Svoji k svojim“. Žalibože, da je tudi pri nas tako. Čeprav imamo v Šoštanjju narodne trgovce, narodne krčmarje in rokodelce, vendar zahajajo naši ljudje rajši k nemškutarjem, ki znajo le tedaj slovenski, kadar jim Slovenec denarje šteje. — Da so pa temu naši trgovci in drugi obrtniki smami mnogo krivi, je pa tudi resnica, kajti v celem Šoštanjju ne najdeš

➡ Dalje v prlogi. ➡

razun „Posojilnice“ in „Čitalnice“ nobenega slovenskega napisa, a pri nemškutarjih vsak kramar, vsak čevljar obesi svoj „nemški šild“ nad vrata.

Dasi pri nas v Šoštanji Nemcev niti ne poznamo in dasi polovica prebivalstva nemški niti ne zna, uraduje naš slavni občinski urad vender le izključljivo nemški in pošilja slovenskim strankam le nemške dopise. Sicer bi pa imeli našemu občinskemu zastopu razun nemškega uradovanja naštetih še mnogo drugih grehov, ki jih ima za časa svojega uradovanja na vesti, vender pa rajše molčimo, in to najbolj zato, ker imamo v začetku prihodnjega leta pri nas občinske volitve in torej nikakor nečemo našemu gospodu županu greniti zadnje dobe njegovega službovanja.

Gospod Franc Woschnagg, tukajšnji tovarnar in brat slovenskih poslancev dra. Josipa Vošnjaka in Mihe Vošnjaka, postaviti je dal v sredini našega trga krasen, od finega mramorja izdelan steber s podobo Matere Božje in je s tem mnogo pripomogel k lepšanju našega trga. Da je pa g. Woschnagg daroval iz lastnega nagiba za ta steber dva tisočaka, mora se čuditi vsak, ki pozna tega gospoda. Nehoté si mora misliti vsakdo, da g. W. tega gotovo ni storil v svoji pobožnosti in bogoljubnosti, ampak da ga je vodila le njegova častihlepnost pri stavljenju tega stebra, kar jasno kažejo na spodnji plošči stebra vsake besede: „Zur Ehre Gottes gewidmet von Franz und Maria Woschnagg 1892“. — S temi besedami pokazati je hotel prvič g. W., da kaj takega zamore le on storiti, in drugič si je hotel s tem postaviti stalen in zaslužen spomin pri svojih potomcih. Prvo in drugo je g. W. popolnoma dosegel, kajti v poznih letih, ko že njega več ne bode in ko že morebiti v Šoštanji tudi ne bode več nemškutarjev, bodo se ljudje, čitaje omenjeni napis, pomilovanjem spominjali onega g. Woschnagga, ki je kot sin poštene slovenske rodbine zatajil svojo narodnost in se v svojem rojstnem kraju sramoval slovenskega jezika.

Veliki pevski koncert, ki ga bode priredilo „Slovensko pevsko društvo v Ptuj“ dne 14. avgusta t. l. v Šoštanji, obeta biti eden najimenitnejših in najkrasnejših, kar jih je omenjeno društvo že dodaj priredilo. Kakor se nam od mnogih strani poroča, je zanimanje za ta koncert splošno in veliko in bode udeležba ogromna. Gotovo pa bodo tudi naši Šoštanjčani, ki so se pri vsaki priliki pokazali vrle narodnjake, storili kar bode mogoče, da bodemo mogli naše goste pošteno in dostojno vsprejeti.

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani 14. junij.

Predseduje župan Grasselli, kateri imenuje overovateljska zapisnika današnje seje obč. svetnika Valentinčiča in dr. Tavčarja. Župan naznani, da vabi deželno predsedstvo k jutranji procesiji stolne cerkve in pozove občinske svetnike, naj se je udeleže. Avstrijska montanska družba doposlala je svoje poslovno poročilo za l. 1891.

Obč. svetnik dr. vitez Bleiweis naznani, da bode koncem seje interpeloval zaradi telefonskih drogov, postavljenih na Dunajski cesti in v Knafeljevih ulicah.

Obč. svet. Gogola poroča za personalni in pravni odsek glede zemljiških parcel, katere je pridobiti od lastnika Kolizeja za novo Tržaško cesto. Nasvetuje, da se zato, ker odstopi g. Vik. Withalm brezplačno nekaj prostora za novo Tržaško tovarno cesto, izknjižijo ž njega posestva nekatere pravice, vknjižene za stolno mesto Ljubljansko in sicer na Withalmove troške in da ostane površina nove ceste Tržaške lastnina njegova. Predlogi se vzprejmejo brez ugovora.

Obč. svet. dr. Majaron poroča za pravni in personalni odsek o nekaterih hišnih gospodarjev ugovorih zoper magistratni ukaz, da je narediti trotoir pred hišami. Mestni magistrat je izdal po naročilu občinskega zastopa, a temeljem §-a 54 stavbinskega reda 35 hišnim gospodarjem v Ljubljani ukaz, da izvršijo s sodelovanjem mestnega stavbinskega urada trotoir pred novo stavljenimi ali prenavljenimi hišami. Od teh gospodarjev se je pritožilo zoper magistratni ukaz sedmero. Zaradi zaka snela vložitev prizivov, pravi poročevalec, se niso razpravljale pritožbe Jan. Terdine, „Lai-bacher Reitschulvereina“ in Alojzija Vodnika. Ostale pritožbe pa je pravni odsek pretresoval in predlaga sedaj, da se kot neute meljene zavrnejo in to pritožbe Antona Aubelna v Parnih ulicah, isto tam Vinka Čamernika, Antona Putriča in c. kr. priv. predilnice v kolodvorskih ulicah.

Vse te predloge odobri z obširnimi razlogi vred občinski svet.

Pri prizivu Vinka Čamernika, ki pravi, da, ko bi že moral tlak napraviti, delal bi ga iz kamenja, ne pa asfaltnega tlaka iz smole, katerega v družih mestih že izključujejo, bil je mal razgovor, kajti

obč. svet. Kunc vpraša, naj se pojasni, zakaj se mora polagati v nekaterih delih mesta hodni tlak iz asfalta, v drugih zopet iz tirolskega kamenja, kajti o zadnjem se je že javno grajalno govorilo.

Župan Grasselli je odgovoril na to vprašanje. Mesto se je zastran tlaka za hodnike razdelilo in določil se je poseben material za hodni tlak. Asfaltni tlak določil se je za Reseljevo cesto, v Travnjskih ulicah poleg vojašnice in tudi v Parnih ulicah. Na Rimski cesti določil se je porfirni tlak, ker je cena zanj jako ugodna in ker se je tivolski porfirni kamen dosti bolj obnesel, ko naš domači ali pa Tržaški kamen. Trditev, da je asfaltni tlak slab, je ničeva, to se vidi na tlaku „pred Slonom“, kateri je tako rekoč po desetih letih še intakten. Na stajališčih se mora seveda asfaltni tlak popravljati, a to bi bilo pri vsakem tlaku potrebno, kajti konji zbijajo s svojim kopitom vsak tlak. Najbolje pa se popravi asfaltni tlak, kajti izklesla se poškodovani del in se zopet zalije. Asfaltni tlak priporočajo ne samo tehniko nego tudi zdravniki, kot tlak brez ropota, „geräuschloses Pflaster“ in zatorej zavzema asfaltni tlak mej vsemi prvo mesto.

Obč. svet. dr. Tavčar poroča za pravni in personalni odsek o dr. Ig. Kotnika in drugov ugovoru proti prodaji cesarja Jožefa trga. Poročevalec prečita jako obširni v slovenskem in nemškem jeziku spisan ugovor. Ugovorniki sklicujejo se na to, da občinski zastop sploh pravice nima prodati Cesarja Jožefa trga za gradnjo poštnega poslopja in naj se tam napravi raje lep park, ne gre pa zagraditi prostora, ker se boče tam napraviti žična železnica na Ljubljanski grad. Na tem prostoru se lahko postavi lep spomenik in tudi za vodomet je škoda, da bi se odstranil. Pošta spada v sredino mesta, to ni cesarja Jožefa trg, ki je v znožji Grada; tja poštni zavod ne sodi, zato je tudi kr. hranilnica, ker je bil prostor njen izven sredine mesta, preloži svojo urade v Knafeljeve ulice in najbolj bi bilo zgraditi pošto in telegrafsko poslopje na Dunajski cesti, kjer je sedaj vojaško skladišče in bolnica, ali pa v Šelenburgovih ulicah. Ugovor trdi, da so se „ad captandam benivolentiam“ dotičnega pošto-ministerskega odposlanca kazali mesta Ljubljanskega načrti, v katerih je bilo videti, kakor bi bili v sv. Petra delu mesta vse ceste že izvršene, Tržaške ceste del, pa se je razkazoval kot močvirje. Zatorej uložili so dr. Ig. Kotnik in sodrugi protest in zahtevajo, da mestna občina prekliče svoj sklep, da se proda cesarja Jožefa trg erarju za gradnjo poštnega poslopja. Poročevalec obč. svet. dr. Tavčar kritikuje jako rezko obliko ugovora, kateri ni nikakor dostojen, ker se tako ne piše korporaciji, kakor je občinski zastop stolnega mesta Ljubljanskega. Sploh pa so podpisali ugovor večinoma le nemškutarji, kateri žele imeti pošto poslopje v svoji bližini. In merito pravi, da občinski svet ne bode družega nič sklenil, kajti občina je vezana po ponudbi, stavljeni poštenu ravnateljstvu in je le vprašanje, če jo hoče pošto ravnateljstvo vsprejeti. Kar pa trdi ugovor dr. Kotnika in drugov, da ne bi smela mestna občina prodajati mestnih prostorov, ker baje niso upisani v javnih knjigah, je naravnost smešno. To se je godilo in se bode, kajti večje komune pridejo večkrat v položaj, da prodajo del javnega prestora, da se ceste arondirajo. To je bilo tudi že v Ljubljani in bode, zatorej nasvetuje odsek, da se ugovor dr. Kotnika kratko malo zavrne, ne da bi bilo kaj posebnega ukreniti. Ta predlog se jednoglasno brez ugovora odobri.

Obč. svet. dr. Stare poroča za personalni in pravni odsek o izvolitvi treh članov v odbor za oskrbovanje meščanske imovine in nasvetuje, da se izvolita zopet dosedanja člana gg. Gašper Ahčin in Josip Ribič, na novo pa g. Jak. Kobilca, če mur občinski svet pritrudi.

V imeu stavbinskega odseka poroča obč. svet. Hrasky o oddaji dela za podaljšanje Tržaške (tovorne) ceste do Marije Terezije ceste. Stroški za izvršitev te ceste so bili proračunjeni na 14 310 gld. Delo prevzeti je ponudila kranjska stavbena družba za 12 495 gld.; firma Tönies za 13 992 gld.; W. Treo za 14 475 gld in Viljem Treo skupno s firmo Vintsch za 13 980 gld. Ker je ponudba kranjske stavbene družbe najceneja, izroči se delo njej.

V imeu stavbinskega odseka poroča obč. svetnik Klein o odkupu občinskega sveta mej nuskim vrtom in tovarno cesto. Gospa pl. Zhuber ponuja za ta prostor po 5 gld. za □ seženj. Ker pa je ponudba prenizka in tudi čas neugoden, nasvetuje poročevalec, da se ponudba za zdaj odkloni.

Obč. svet. Pirc se protivi odsekovemu predlogu in nasvetuje, ker je boljše, če se prej ko prej kaj stori, da se skrije nunskega vrta zid, naj se proda ta prostor. Za javne stavbe ni, ne za šole ali kako drugo poslopje. Če se pa zida tam samo vila, imela bode mestna občina dobička malo od tega, kajti v vili stanoval bode posestnik vile sam s svojo rodovino. Vse drugače pa bode, ako se zida tam hiša za stanovanje, kar namerava gospa pl. Zhuber. Naj se ji odgovori, da je obč. svet voljan prodati prostor, ako predloži takšen načrt za stavbo, kakeršen se sklada s tam stoječimi stavbami.

Obč. svet. Velkoverh nasvetuje, naj se določi obrok k večjemu treh let da se mora stavba izvršiti, potem se naj proda ta del mestnega posestva gospe pl. Zhubrovi.

Poročevalec Klein se protivi temu nasvetu. Ponudena cena je prenizka. Ako mesto kaj kupuje, mora vse drago plačati, ako pa kaj prodaja, naj bi dajalo v dober kup. Razgovora udeležili so se še obč. svetniki dr. Tavčar, dr. vitez Bleiweis, Štrukelj in ponovljeno Pirc. Vsprejme se nasvet Pirčev, da ima gospa pl. Zhuber predložiti stavbeni načrt in staviiti boljše ponudbe.

Obč. svet. Šubic nasvetuje, da se vsprejme ponudba hišnega posestnika Binderja v Parnih ulicah, da odstopi 108 □ metrov svojega sveta brezplačno mestni občini za vravnavo ulic proti temu, da mestna občina naredi tam na svoje stroške tlak. Stroški za tlak za ta svet so proračunjeni na 315 gld., prostor pa, katerega odstopi Binder je le 40 gld. manj vreden. Nasvet se odobri.

Priziv Kranjske hranilnice zoper ugovor Fr. Xav. Souvana, da hranilnica ne sme imeti okna na njega posestvo, se odkloni.

Prizivu vrtuarja Luke Tomšič-a, kateri hoče zgraditi na vrtu posestnika Gestrin-a na Poljanski cesti rastlinjak, ugodi občinski svet po obširnem razgovoru v toliko, da mu ni treba podpisati reverza, da bode podrl poslopje, če magistrat to iz stavbinskih ozirov zahteva in da ima poslopje izvršiti v stavbeni progi mej Romovo hišo in zidom Winklerjevega vrta.

Obč. svet. Šubic poroča o stavbinski črti na Karlovski cesti. Vse hiše je zidati 6 metrov od cestnega roba, zidati je le jednonadstropne hiše, stavbenemu uradu pa je naročiti, da kmalu izvrši definitivni črtež te ceste. (Vsprejeto.)

Obč. svet. Šubic poroča za stavbinski odsek o stavbinski črti na Opekarski cesti na levem bregu Ljubljanske. Cesti se določi širjava 7 metrov, hiše pa morajo biti oddaljene od cestnega roba 4 metre. (Obvelja.)

Obč. svet. dr. vitez Bleiweis stavi do župana že prej naznanjeno interpelacijo. Občinski zastop se trudi s svojimi skromnimi denarnimi silami storiti kolikor le mogoče za lepšavo mesta. Zadnje dni pa se je v dveh najlepših ulicah ustanovila naprava, katera jo je spačila. Postavili so se drogi za telefon po Dunajski cesti in Knafeljevih ulicah, ki niso le skazili lepih ulic, nego zavirajo tudi promet. V družih mestih stavijo se telefonske priprave povsod po strehah, v Ljubljani pa so se nekateri hišni gospodarji temu že s kraja uprli. Vender je bilo upati, da se bode upognila taka trmoglavost, ali zaman je bilo to upanje; spačiti so se morale po drogih najlepše ulice stolnega mesta. Ti hišniki, kateri so to zakrivilili, spadajo gotovo v črne bukve in zatorej želi dr. vitez Bleiweis od župana naj jih imenuje, nadalje pa pove, kaj misli storiti, da se to odpravi in kdaj se bode to zgodilo?

Župan Grasselli izjavi, da bode odgovoril na podlagi aktov. Pošto in telegrafsko vodstvo v Trstu doposlalo je mestnemu magistratu izjavo, katere naj bi podpisali posestniki istih hiš, preko katerih streh naj bi se naredila telefonska zveza s Trstom. Izrečno se je naglašalo, da ni nikake nevarnosti, nego da služijo take naprave celo mesto strelovodov. Samo posestniki dveh hiš so brezpopojno podpisali izjavo in sicer Viljem Mayer in Fran Xav. Souvan. Hišna posestnica Matilda Bučar, frančiskanski samostan in kranjska hranilnica niso dali odgovora, o teh se ne zna, ali so pro ali contra. Odločno pa so se izrekli proti gospi Malitsch, gospodarica hiše v kateri je sedaj poštni in telegrafni urad (Klici: Čujte! Čujte!) in gospod Janez Luckmann. Oba sta se odločno izrekla, da nikakor ne dovolita postaviti na njih strehe priprav za telefonsko zvezo. To je naznanil župan poštenu in telegrafskemu vodstvu v Trstu. Ko je došel vodja inženir v Ljubljano, je sam prevzel posredovanje pri teh hišnih gospodarjih, da naj vender dovolijo, a brezuspešno. Kdaj bode mogoče grde droge iz imenovanih ulic odstraniti, to je vprašanje časa. Mogoče, da takrat, ko se uvede lokalni telefon. Mestni magistrat pa bode gotovo vporabil vsako priliko, da te „spomenike meščanske previdnosti“ kolikor le mogoče hitro odstrani.

Na to se javna seja ob 3/4 na 9. uro zaključí.

Domače stvari.

(Osobne vesti.) Pri finančni direkciji za Štajersko imenovan je oficijal g. Julij Kreiner blagajnikom, asistenta g. O. Wolf in g. F. Žohar oficijaloma in davkarski pristav g. L. Janča asistentom. — Pri finančni direkciji za Primorsko imenovani so: Davkarski pristav gosp. Andrej Rocco kontrolorjem v X. dietnem razredu, praktikanta gg. K. Godina in A. Bisjach pristavoma v XI. dietnem razredu.

(Školski večer.) Opozarjamo še jedenkrat na današnji Sokolski večer na vrtu restavracije „pri Ferlincu“. Začetek je ob 8. uri zvečer. Iz prijaznosti sodeluje oddelek pevskega društva „Ljubljana“.

(Izlet „Pisateljskega društva“) v Raško dolino dne 19. t. m. bode, kakor vse kaže, prav zabaven, ker se zanimajo zanj ne le tukajšnji narodni krogi, nego tudi zavedni Notranjci. Samo

ob sebi se umeje, da so povabljeni k temu izletu vsi bližnji sosedje, ki se morejo železniške vožnje poslužiti, torej vsi narodnjaki z rodbinami iz Borovnice, Vrhnike, Logatca, Rakeka, Unca, Planine, Postojine, Cerknice itd. Za pijačo in mrzlo kuhinjo na licu izleta je preskrbljeno. V petek prinesemo podlistek o zanimivostih Raške doline.

— (Zrelostni izpiti) pričeli so se v ponedeljek na učiteljski in na višji realki, namreč pismeni. Ustmeni izpiti pričeli se bodo na učiteljski dne 13. julija. Šolsko leto na tem zavodu se bode končalo 12. julija. Zrelostne izpite dela vseh 10 obiskovalcev četrtega letnika in jeden pomožni učitelj.

— (Umrta) je danes v Ljubljani gospodična Eliza Železnik v 35. letu svoje dobe. Bila je vedno dobra rodoljubkinja. Blag jej spomin!

— (Promenadni koncert.) Vojaška godba svira danes popoldne pod Tivoli.

— (Nove odredbe pri pošti.) Z dnem 1. t. m. uvedle so se nekatere olajšave v poštnem prometu. Sprejemajo se nefrankovane ali premalo frankovane dopisnice in se bode ravnalo z njimi kakor z enakimi pismi. Na prvi strani sme odpošiljatelj svoje ime in naslov napisati ali utisniti. Dopisnice, ki ne ustrezajo splošnim predpisom, smatrale se bodo za pisma. Mnogo olajšav uvede se pri tiskovinah. Sme se odslej pripisati ime in naslov odpošiljatelja; na vizitnicah se sme pripisati naslov odpošiljatelja in običajne začetne črke p. f., p. c. itd. na tiskovinah dan odpošiljatve in naslov odpošiljatelja: korekturnim polam tiskovin sme se priložiti rokopis in pripisati tudi na posebne pole opazke, tikajoče se korektur; na cenilnikih in trgovinskih okrožnicah smejo se vpisati in popraviti številke, ime trgovinskega potovalca in dan njegovega dohoda; na vabilih sme se upisati ime povabiljenca, dan, kraj in namen shoda; na knjigah, muzikalijah itd. sme se pripisati poklonitev in priložiti dotične račune; na naročilnih knjigarskih listkih smejo se vpisati naročena dela, itd. Vse take tiskovine z dotičnimi pripiski pošiljajo se po znižanem tarifu, veljavnem za tiskovine.

— (Pogorela) je danes zjutraj po peti uri bajta na Ilovci št. 24. Ogenj se ni naznanil raz Grad, ker ga zaradi megle ni bilo moči zapaziti.

— (Razpisane službe.) Mesto finančnega koncipista v X. dijetnem razredu evetuelno mesto fin. konceptnega praktikanta z adjutom letnih 500 gld. je razpisano. Prošnje v štirih tednih pri predsedništvu c. kr. finančne direkcije v Ljubljani. — Na prvi in na drugi mestni deški petorazrednici v Ljubljani s slovenskim učnim jezikom je stalno popolniti po jedno novoustanovljeno učiteljsko mesto z dohodki tretje plačilne vrste. Prošnje do 4. julija pri c. kr. mestnem šolskem svetu v Ljubljani.

— (Stekel pes.) Zadnje dni minulega tedna klatil se je po vaseh Log, Lesno Brdo in Drenov Grič v Ljubljanski okolici sumen pes ter ogrizel jednega prasca in več psov. Ubil ga je cestar Janez Rus. Ko so psa razparali, pokazalo se je, da je bil stekel.

— (Za rešitev življenja) odločeno postavno nagrado 26 gld. 25 kr. priznala je deželna vlada kranjska Rozaliji Stampfl in Ivani Kette iz Kočevja. Rešili sta januarja meseca ucega dečaka iz vode Rinže.

— (Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Breški okraj) ima svoj letni občni zbor v nedeljo, v 19. dan junija l. 1892 ob 4. uri popoldne v hotelu Klembas v Brežicah z nastopnim redom: nagovor načelnika, poročilo zapisnikarja, poročilo blagajnika, volitev novega načelnika in slučajni nasveti. Po zborovanju ob 8. uri zvečer igrajo vrli gledališki diletantje Breške čitalnice v korist podružnici dve gledališki igri: Ženski jok in Štempihar mlajši, kateri igri so že letos igrali z izvrstnim uspehom. Po predstavi je prosta zabava s petjem. Načelništvu podružnice vabi s tem prijazno vse ude in prijatelje podružnice, da se udeležijo zborovanja in veselice polnoštevilno ter meni, da družbe sv. Cirila in Metoda ni treba mnogo priporočati, kajti nje namen je velevažen, krasen in blag; ona mora biti vsakemu Slovencu mila in draga. Nji se ne morejo primerjati jednaka društva nemška in italijanska, teh jedini namen je odtujiti slovansko šolsko mladino svojemu rodu, naša pa ne sega po tujem življi, ampak varuje le slovenske otroke, da se ne izneverijo svojemu rodu in s tem ob jednom Bogu in vsemu, kar je lepo in blago; saj je obče priznana resnica, da kdor zataji svojo mater, svoj

rod, izneveri se navadno tudi veri svojih očetov in sploh vsem krepostim, katere store človeka človekom. Odpadnik je brezznačajnik! Zatorej Slovenci, kdor ima srce za svoj rod in želi, da isti ostane kreposten in blag, živo podpiraj družbo sv. Cirila in Metoda! Načelništvu podružnice.

— (Čitalnica v Rajhenburgu) imela je v nedeljo glasbeno in pevsko zabavo. Prva zabava mladega društva obnesla se je prav dobro. Posebno naudušeno vsprejeti so bili hrvatski gostje, mej njimi tudi 12 pevcev društva „Sloge“ iz Zagreba. V krepkih nagovorih poudarjala se je sloga mej Hrvati in Slovenci. Po koncertu, ki je obsegal sedem točk, ki so se izvajale prav točno, bil je prav živahen ples, kateri je trajal do ranega jutra.

— (Strela ubila je) preteklo soboto v Ložnici pri Celji hlapca, ki je delal s svojim gospodarjem v nevihti na polji. Gospodar njegov, ki je stal le za korak oddaljen, ni bil prav nič poškodovan.

— (Morski volk v Trstu.) Včeraj zjutraj zapazili so mornarji v novem Tržaškem pristanišču morskega volka, dolgega skoro štiri metre.

— (Sprememba posesti.) F. Z. M. baron Kuhn kupil je nekdanje grof Strassoldovo posestvo v Strasoldu na Primorskem.

— (Novi kolodvor v Zagrebu) bode se odprl v kratkem. Te dni došla je komisija iz Budimpešte in pregledala nove lokomotive in tudi zgradbo. Ako se ne pokaže kakov nedostatek, utegne se novi kolodvor odpreti okolu 20. t. m. Mestni stavbinski urad pregledal je zgradbo že pred 14 dnevi.

Književnost.

— Prirodopis za ljudske in meščanske šole v treh delih. V zalogi Ig. pl. Kleinmayerja in Fed. Bambergga izšel je ravnokar I. del te knjige, katero je spisal c. kr. gimn. profesor Josip Hubad. V berilo je utisnjenih 84 slik, ki so prav dobro izvedene. Prvi del knjige obsega opis posamičnih živalskih, rastlinskih in rudninskih vrst. Cena trdo vezani knjigi (I. del) je 70 kr. Obširneje oceno prijavimo v kratkem.

— Grof Paližna, drama u 5. činovah, napisal Stepan Miletić, je naslov lični knjigi, ki nam je došla iz zaloge „Knjižare Dioničke tiskare“ v Zagrebu. Cena ji je 60 kr. Snov dram, ki obsega 154 strani v osmerki, vzeta je iz današnjega hrvatskega življenja. Morda spregovorimo prilično kaj več o tem delu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celovec 14. junija. Zaradi peticije za zgradbo železnice Divača-Loka in nadaljevanja do Celovca nastala v trgovinski zbornici rezka debata. Gorenjekoroški poslanci upirali so se odločno, naposled bil vsprejet predlog, naj poslanec dr. Rainer priporoča peticijo železniskemu svetu.

Rim 15. junija. Kraljevska dvojica odpelje se iz Monze dne 19. t. m. ter dospe 20. t. m. ob 6. uri zvečer v Potsdam, kjer ostane štiri dni. Mej spremljevalci je tudi minister vnanjih rečij Brin.

Washington 15. junija. Vse države izvzemši Rusijo vsprejele so povabilo na pe-nezno konferencijo. Tudi odgovor ruske vlade, kateri se vsak dan pričakuje, utegne biti ugoden.

Razne vesti.

* (Prouzočitelji Pfibramske nesreče.) Dva rudarja, Havelka in Kadlec, ovdila sta se sama pri sodišči kot prouzočitelja grozne nesreče v Pfibramskem srebrokopu. Havelka, kateremu sta preminola dva brata, izpovedal je, da mu je iz rudarske svetilke padel kosce duše in da je tako nastal ogenj. Sodišče zaprl je Havelko in Kadleca, po noči pa tudi še nekega rudarja Křiža. Stvar še ni povse jasna. Kakor se poroča, je konstatovala sodna komisija, da je zlobna roka prouzočila grozno nesrečo v Pfibramu. Vsi člani komisije so mnenja, da se drugače ni moglo uneti debelo lesovje v Marijinem rovu, kjer je nastal požar in se razširil tako hitro. Zločinec pač ni nameraval uničiti toliko človeških življenj, nego hotel je le poškodovati rudnik. Misel komisije podkrep-ljuje to, da je ogenj nastal ob času, ko se menja-vajo delavci. Po uradnih poročilih je ponesrečenih rudarjev 319; toliko se je našlo mrtvih.

* (Češko gledališče.) Razun vabila v Frankobrod, o katerem smo že poročali, došla so vodstvu češkega narodnega gledališča še druga jako laskava pozvanja. Dve sta iz Berolina in jedno od

vodstva Duunajskega gledališča „an der Wien“ za več tednov trajajoče predstave. Se li bode moglo ozirati vodstvo že letos na te častee ponudbe, ni gotovo. Na vsak način pa dokazujejo, da je češka umetnost na Dunaji dosegla znamenit uspeh in si-jajno premagala vse mahinacije čeških Nemcev. Svet se je preveril, na kako visoki stopinji omike stoji češki narod, da nikakor ni res, da bi Slovan bil „inferiorno pleme“.

* (Izredna starost.) V Grenoblu na Francoskem umrla je te dni 108letna vdova Ana Mayen, ki je do 100 leta svoje starosti se preživela le s šivanjem srajc. Ko je bila 105 let stara, šivala je še brez očal. Še le zadnja tri leta življenja opešal ji je nekoliko vid.

* (Redek bolnik.) V Dunajski bolnici na oddelku profesora Drasche-ja je 65letni mož, kateremu žila bije tako počasi, da se našteje samo 14 udarcev v minuti. Prof. Drasche v dolgi svoji praksi še ni doživel jednacega slučaja.

* (Nesreča pri mornarskih vajah.) V Kotorskem zalivu zgodila se je pri mornarskih vajah na krovu oklopnice „Cesar Maks“ velika nesreča, po krivdi jednega mornarjev ustrelilo se je iz topa na napačno stran in je bil ubit jeden mornar, šest pa ranjenih.

Vabilo.

Podpisani odbor usoja si p. n. brate „Sokole“ tem potom še posebno opozarjati na

društveni večer

kateri priredi naše društvo danes, dué 15. t. m., zvečer na vrtu Ferlinčeve restavracije v spomin Franu Levstik-u. Zberimo se polnoštevilno ter slavimo dostojno slovenskega velmoža.

Na zdar!

Odbor „Ljubljanskega Sokola“.

Listnica uredništva.

„Šmihelska šola“: Potrjujemo, da dopisov o „Šmihelski šoli“ ni spisal učitelj gosp. Kalan. — Gosp. Cismontanus: Paralele mej pismošo Tinotom in poslancem Tonetom iz lahko umljivih razlogov ne moremo priobčiti.

Avstrijska specialiteta. Na želodec bolehaločim ljudem priporočati je porabo pristnega „Mell-vega Seidlitz-praška“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 1 gld. Po poštnem povzetju razpošlja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. Manj nego 2 škatljici se ne razpošlja. 5 (42-8)

Tujci:

14. junija.

Pri **Mattéi**: Feigl, Mayer, Kary, Manheimer z Dunaja. — Gorup, Deposhek iz Gradca. — Schwarz, Pernold iz Zagreba. — Baun z Plana. — Fritz iz Kočevja. — Krause iz Trsta. — Culloti z Reke. Pri **Slovan**: Pl. Weitzer, Steiner, Grader, Patner, Schott z Dunaja. — Kiehl iz Prage. — Gasser iz Gorice. — Wallowich, Leder iz Gradca. — Wollner z Reke. — Faleschini iz Trsta. — Rosenkranz iz Celovca. — Wirl iz Zagreba.

Pri **južnem kolodvoru**: Ulmrig s Češkega. — Cassier iz Trsta. — Jenisch z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

14. junija: Viktor Schneider, fotografov sin, 4 leta, je bil na Rimski cesti št. 1, povožen.

V deželni bolnici:

13. junija: Alojzij Gorenc, delavec, 61 let, marasmus.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nobo	Mo- krina v mm.
14. junija	7. zjutraj	734.3 mm.	18.0° C	sl. svz.	d. jas.	
	2. popol.	733.5 mm.	25.8° C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	733.3 mm.	19.6° C	sl. vzh.	d. jas.	

Srednja temperatura 21.1°, za 2.7° nad normalom.

Dunajska borza

dné 15. junija t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 95.75	—	gld. 95.70
Srebrna renta	95.45	—	95.40
Zlata renta	113.40	—	113.45
5% marcna renta	100.85	—	100.90
Akcije narodne banke	995.—	—	998.—
Kreditne akcije	318.25	—	318.24
London	119.40	—	119.40
Srebro	—	—	—
Napol.	9.49	—	9.49
C. kr. cekini	5.67	—	5.67
Nemške marke	58.55	—	58.55
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	141 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	183	—
Ogerska zlata renta 4%	110	85	—
Ogerska papirna renta 5%	100	65	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	75	—
Kreditne srečke	100 gld.	189	—
Rudolfove srečke	10	23	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	155	50
Tramway-društ. valj. 170 gld. a. v.	239	—	—

Kakor zmirom,
dobé se tudi letos
najlepši
in
najcenejši

otročji vozički

samo pri (397-12)

Anton Obrezi,
tapecirarji
v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4.
Elegantno, fino in močno blago.

Posestva na prodaj v Slov. Bistrici in v Studencu.

V **Slovenski Bistrici** jednonadstropna hiša, ležeča sredi mesta na Velikem trgu, 11 sob, 2 kuhinji, klet, ledenica, klavnica, mesnica, gospodarska poslopja, hlevi, kegljišče, vrt, 2³/₄ orala polja. Na tem posestvu izvrševala sta se doslej **gostilniški in mesarski obrt.**

Vinograd v Ritosnoju z jednonadstropno gospodsko hišo, moštarnico, hišo za gornika, 6 orali dobro nasajenega vinograda, 1 oralom polja in sadnim vrtom; južna lega.

V **Studencu** hiša za stanovanje ob cesti v Makule, kjer je bila doslej **trgovina in gostilna**, z gospodarskimi poslopji, hlevi, vrtom in 5 orali zemljišča poleg hiše. Posebno pripravno za mladega trgovca.

Vinograd v Dežnu z gospodsko hišo, hišo za gornika, vinsko tlačilnico in okoli 10 orali dobro obdelanega zemljišča.

Vse prav po nizki ceni pod cenilno vrednostjo in pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji.

Pojasnila daje gospod **A. Franc Kroath**, trgovec v Gradci, Glavni trg št. 6. (674-2)

Za glavni zastop v Idriji

neke domače in cesarsko kraljevo privilegirane avstrijske zavarovalne družbe, katera je jako znamenita, išče se nov zastopnik. — Ozira vreden stranski zaslužek, kateri se vedno večša ter mnogo let traja. Prositelji, kateri so popolnoma zdravi, neomadeževani in živé v urejenih gmotnih razmerah ter jim čas in sposobnosti dopuščajo zdajšni stau družbe **povikšati**, pošljejo naj svoje slovensko in nemško pisane prošnje pod šte. 201.191. post. rest. v Gradec.

Tudi se bodo novi **okrajni zastopniki** nastanili za sledeče okraje: **Bovec, Tolmin, Cerklje, Kanal, Ajdovščina, Komen, Sežana, Novigrad, Kamnik, Senožeče, Rudolfovo, Kranj, Ilirska Bistrica, Postojna, Gornji grad in Ptuj.**

Prošnje istotako pod gori navedeno številko. (673-2)

Usojam si ponujati:
Opeko z zarezo za streho prve vrste (Strangfalz-dachziegel) 1000 komadov 45 gld.
Opeko z zarezo za streho druge vrste . . . . . 1000 " 33 "
Zraven spadajoče žlebake z zarezo po 20 kr. komad.
Za trpežnost jamčiva tri leta tako, da kar bi se utegnilo razzebsti te opeke, je nadomestiva z novo brezplačno. (648-4)
Na zahtevanje sva pripravljena poslužiti z uzorci
Prodaja in zaloga je:
Konjušni trg šte. 10 v Ljubljani
Knez & Supančič.

! Razprodaja !

Pozor!

! Razprodaja !

Razprodaja
modrobelo posteklene plošče-
vinaste kuhinjske posode
pri
Andr. Druškovič-u
trgovina z železjem
v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

! Najnižje cene !

Pozor!

! Razprodaja !

! Razprodaja !

Dobiva se tudi vsakovrstno hišno in kuhinjsko orodje po najnižji ceni. — S tem ponuja se vsem p. n. gospodarjem, gostilničarjem, predstojništvom bolnice itd. najboljša prilika, svoje hišno in kuhinjsko orodje po ceni dopolniti ali pa si novo omisliti.
Nevestam priporočam svojo malašč za novo gospodarstvo sestavljeno hišno potrebšino iz železa od gld. 15.— do gld. 200.—.
Vnanja naročila se takoj in vestno izvršé. (54-44)

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg št. 6 in 7.

„Prilika za ugodno kupovanje“

od sobote 4. junija razprodajalo se bode po jako znižani ceni razno blago:

Klobuki za dame, okičeni 1.50, 1.80, 2.—, 2.50, 3.—, 7.—.

„ „ „ neokičeni —.70, —.85, —.95, 1.—, 1.10, 1.20, 2.—.

„ „ za dekleta okičeni in neokičeni po raznih cenah.

Solnčniki iz najboljše polusvile po 1.80 in več.

Satinovi jopiči, garantovano izpiralni, najnovejšega kroja 1.70.

Moške srajce za turiste, izborna kakovost 1.70.

Deške „ „ „ „ „ 1.30, 1.50, 1.80 in več.

Sukančne rokavice na 4 gumbe od 18 do 40.

Svilnate „ „ 4 „ „ 40 „ 1.—.

Životci za veslarje po 25 kr. in več.

Hlačice za plavače „ 10 „ „ „

Pasi za turiste iz bombaža à 25 kr.

„ „ „ „ svile à 45 „

Usnjeni šiljni pasi à 60 kr.

(956-32)

Na prodaj je tudi okoli 150 parov belih in raznobarnih glacée-rokovic za dekleta, le neznatno omadeževanih in sicer komad po 50 kr.